

Bakalářský seminář

doc. Ing. Alena OULEHLOVÁ, Ph.D.
Univerzita obrany
Fakulta vojenského leadershipu
Katedra teorie vojenství
Kounicova 65
662 10 Brno

Obsah

- Předpisy UO k psaní závěrečných prací
- Obsah a struktura bakalářské práce
- Využití umělé inteligence v podmínkách UO
- Nedostatky v bakalářských pracích
- Formální úprava bakalářské práce
- Organizační požadavky na odevzdání bakalářské práce
- Náplň výuky v letním semestru

Předpisy UO k psaní závěrečných prací

- Studijní a zkušební řád Univerzity obrany v Brně
- Opatření rektorky č. 12/2023 Závěrečné práce
- Opatření DFVL č. 1/2023 Závěrečné práce

Obsah a struktura bakalářské práce

Hlavní části práce:

- úvodní část;
- hlavní textová část;
- přílohy.

Úvodní část

- Titulní list – viz šablona závěrečné práce neobsahující UNI
 - Studijní program: Bezpečnost a obrana
 - Studijní obor/specializace: –
- Zadání závěrečné práce:
 - Tištěná verze – do každé vložen originál zadání
 - Elektronická verze – sken zadání přes celou stranu
- Poděkování – rodině za podporu při studiu, vedoucímu práce, konzultantům atd., zpracování je dobrovolné
- Čestné prohlášení – o samostatném zpracování bakalářské práce a uvedení všech zdrojů literatury

- **Abstrakt a klíčová slova** – stručná charakteristika bakalářské práce, poskytuje informace o problému, způsobu řešení a dosažených výsledcích práce.
 - uvádí se v českém a anglickém jazyce
 - rozsah: 1 normostrana A4
 - klíčová slova: 5–10, v českém i anglickém jazyce
- **Obsah** – skládá se z názvů hlavních kapitol, oddílů, pododdílů, příloh včetně čísel stran
 - rozsah: 1 normostrana A4
 - číslování max. tři úrovně, např. 1.3.5 (za poslední číslicí se nedělá tečka)

Příklad:

1 Hlavní kapitola

1.3 Oddíl

1.3.1 Pododdíl

- **Seznam zkratek a značek** – vyskytují-li se
 - uvádí všechny použité zkratky v práci
 - seřazen podle abecedy
 - v textu musí být každá zkratka před prvním použitím rozepsána
- **Seznam obrázků** – vyskytují-li se
 - zpracovává se při větším rozsahu
- **Seznam tabulek** – vyskytují-li se
 - zpracovává se při větším rozsahu

Hlavní textová část

ÚVOD

1 TEORETICKÁ ČÁST / ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

2 CÍL A OMEZENÍ PRÁCE

3 POUŽITÉ METODY

4 PRAKTICKÁ ČÁST / VÝSLEDKY A DISKUZE

ZÁVĚR

U kapitoly 1 a 4 volíte název, který je výstižnější pro Vaši práci!

Hlavní textová část

- Hlavní text s nezbytnými ilustracemi a tabulkami
 - začíná úvodem a končí závěrem;
 - text je členěn do kapitol oddílů a pododdílů;
 - každá kapitola musí začínat na nové straně.
- **Úvod** – vyjadřuje aktuálnost, významnost a potřebnost řešeného problému z hlediska teorie či praxe;
nečísluje se;
rozsah cca 1–3 normostrany A4.
- **Současný stav (teoretická část)** – prezentace, srovnání teoretických východisek a přístupů;
Informace o tom kde, kým, jak a proč je daný problém řešen a jaké varianty doposud existují;
rozsah cca 1/3 až maximálně 1/2 práce.
- **Cíl práce** – uvedení cílu práce, způsob řešení práce a omezení práce – zdůvodnit!
- **Použité metody (zvolené metody zpracování)** – obecné x speciální
charakteristika metod, zejména speciálních
vymezení místa použití metody v práci včetně krátké obecné charakteristiky
rozsah 1–2 strany práce

- **Výsledky a diskuze (praktická část)** – stěžejní část představuje vlastní řešení problému, vysvětlení výsledků a vymezení závěrů;
doporučení pro teorii a praxi;
nutno prokázat schopnosti samostatné tvůrčí práce.
- **Závěr** – obsahuje jasné, stručné a přesné údaje o tom, jaký problém a jak práce řešila a k jakým výsledkům dospěla;
shrnutí návrhů možných řešení a zhodnocení využitelnosti;
nečísluje se.

1 TEORETICKÁ ČÁST

Cílem teoretické části práce je analýza současného stavu v oblasti institucionálního zabezpečení environmentální bezpečnosti. Obsahuje přehled mezinárodních a národních organizací a institucí, které se podílejí na zajištění environmentální bezpečnosti. Zaměřuje se na jejich poslání, cíle, úkoly, a postavení v rámci jejich působnosti.

1.1 Environmentální bezpečnost

S pojmem bezpečnost pracuje mnoho autorů. Vymezení se však liší v závislosti na oblasti jejich působení. Jedná se o běžně užívaný pojem, který je prakticky součástí všech společenských i technických oborů. Bezpečnost můžeme rozdělit na dílčí oblasti. Podle toho, jaké hrozby bezpečnost ovlivňují a kde na ni působí [1]. Práce bude zaměřena na oblast

1.3 Organizace a instituce na národní úrovni

V České republice se environmentální bezpečností zabývají zejména ústřední orgány státní správy. Jsou to jednotlivá ministerstva, která vystupují v různých oblastech působení. Na základě zákonů (zejména zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy [36]) jim byly uděleny určité pravomoci a povinnosti při zajištění bezpečnosti v rámci krizového řízení. Na národní úrovni, ale dále figurují státní i nestátní organizace a instituce zabývající se environmentální bezpečností. Jejich úkolem je snížit riziko antropogenních i přírodních hrozeb, které mohou ovlivnit kvalitu životního prostředí České republiky.

1.3.1 Ministerstvo životního prostředí České republiky

Je ústřední orgán státní správy ve věcech životního prostředí. Jeho kompetence jsou vymezeny dle zákona č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České

- **Seznam použité literatury** – v souladu s ISO 690
všechny dokumenty, na něž je odkazováno v hlavní textové části práce jsou uvedeny v seznamu použité literatury;
využívejte číselný odkaz a harvardský systém, nepoužívejte poznámky pod čarou.

Při tvorbě seznamu použité literatury využijte ČSN ISO 690 nebo webovou stránku <https://www.citacepro.com/>.

- CITACE x PARAFRÁZE
- Možnost nainstalování doplňku citacepro pro WORD.
- Studenti UO mají do aplikace citacepro přístup zdarma, stačí registrace přes univerzitní email.

Citování číselným odkazem

- Číslem v kulatých nebo hranatých závorkách se odkazuje v textu na informační zdroje v pořadí, v jakém jsou citovány poprvé. Následné odkazy určitého informačního zdroje obdrží stejné číslování jako první. Pokud odkazujeme části informačního zdroje, uvádí se po číslících čísla stránek.

PŘÍKLAD: The notion of an invisible college has been explored in the sciences (26). Its absence among historians is noted by Stieg (13 s. 556). It may be, as Burchard points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate (27, 28).

Bibliografické citace informačních zdrojů by měly být uspořádány v **číselné řadě** v číslovaném seznamu. PŘÍKLAD:

...

8. BURCHARD, J.E. How humanists use a library. In: C.F.J. OVERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: Report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3 Sept. 1965, s. 41-87.

...

13. STIEG, M. F. *The information needs of historians*. College and Research Libraries, 1981, **42**(6), 549-560.

...

26. CRANE. *Invisible Colleges*. Chicago: University of Chicago Press, 1972.

27. SMITH, C. Problems of information studies in history. In: S. STONE, ed. *Humanities information research*. Sheffield: CRUS, 1980, s. 27-30.

28. CHAPMAN, J. *Report to the British Library Research and Development Department*. Birmingham: University School of History, 1981, S1/9/281.

Citování harvardským systémem

- Jméno tvůrce a rok vydání citovaného informačního zdroje jsou uvedeny v textu ve formě jméno-datum. Pokud se jméno tvůrce vyskytuje přirozeně v textu, následuje rok vydání v kulatých závorkách, pokud ne, pak jsou jméno a rok uvedeny v kulatých závorkách. V odkazech na jednotlivé části informačního zdroje se umístění příspěvku (např. číslo stránky) uvádí po roku vydání v kulatých závorkách.
- Pokud mají dva nebo více informačních zdrojů stejného tvůrce a rok vydání, odlišují se malými písmeny abecedy (a, b, c, atd.), a následují po roce vydání uvedeného v kulatých závorkách.

PŘÍKLAD: The notion of an invisible college has been explored in the sciences (Crane 1972). Its absence among historians is noted by Stieg (1981b, s. 556). It may be, as Burchard (1965) points out, that they have no assistants, or are reluctant to delegate (Smith 1980; Chapman 1981).

Bibliografické citace informačních zdrojů odkazovaných v textu jsou uspořádány v seznamu **v abecedním pořadí podle příjmení autorů s rokem vydání** a případně s malými písmeny abecedy, které následují ihned po jméně autora. PŘÍKLAD:

...

BURCHARD, J.E., 1965. How humanists use a library. In: C.F.J. OVERHAGE and J.R. HARMAN, eds. *Intrex: Report on a planning conference and information transfer experiments*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 3 Sept. 1965, s. 41-87.

...

CHAPMAN, J., 1981. *Report to the British Library Research and Development Department*. Birmingham: University School of History, S1/9/28113.

CRANE, D., 1972. *Invisible Colleges*. Chicago: University of Chicago Press.

....

SMITH, C., 1980, Problems of information studies in history. In: S. STONE, ed. *Humanities information research*. Sheffield: CRUS, s. 27-30.

STIEG, M. F., 1981b. *The information needs of historians*. *College and Research Libraries*, **42**(6), 549-560.

Přílohy

- přílohy jsou označeny písmeny A, B ..., např. Příloha A
- každá příloha začíná na nové stránce
- závisí na práci

Využití umělé inteligence

- Metodická pomůcka prorektora pro vzdělávání a záležitosti studentů pro etické využívání umělé inteligence při vzdělávání na Univerzitě obrany

Zásady využívání umělé inteligence při studiu

Zvídavost

- Je žádoucí, aby se studenti seznamovali s principy fungování nástrojů umělé inteligence a sledovali vývoj v této oblasti.

Pragmaticčnost

- Je žádoucí, aby studenti nástroje umělé inteligence využívali zejména pro podporu svého učení a k rozvoji dovedností spojených se studiem.
- Nástroje umělé inteligence lze využít ke zpracování dat, formulaci odpovědí na různé otázky a k pomoci s vypracováním textů.

Svědomitost a poctivost

- Je žádoucí, aby i přes zjednodušení, které nástroje umělé inteligence nabízí, studenti dbali na usilovnou práci při studiu a nespolehali pouze na výstupy z nástrojů umělé inteligence.
- Je nezbytné dodržovat etické zásady a k práci s nástroji umělé inteligence přistupovat kriticky.
- Výstupy z těchto nástrojů je nezbytné důkladně kontrolovat a ověřovat jejich pravdivost a relevanci, protože mohou být zavádějící, chybné, založené na stereotypch či předsudcích, anebo diskriminační.

Zásady využívání umělé inteligence při studiu

Zodpovědnost

- Je nezbytné mít na paměti, že využitím nástrojů umělé inteligence uživatel souhlasí s podmínkami jejich poskytovatelů

Transparentnost

- Je nezbytné využívat nástroje umělé inteligence v souladu s principy akademické i osobní morální integrity a platnou legislativou týkající se autorských práv a duševního vlastnictví.
- Pokud vyučující nebo vedoucí závěrečné práce využití nástrojů umělé inteligence v určitých případech zakazují, je potřeba to respektovat. Za všech okolností je nezbytné otevřeně deklarovat (citovat) využití nástrojů umělé inteligence, zejména v seminárních či závěrečných pracích, a vyhnout se riziku plagiátorství.

Bezpečnost

- Při využívání nástrojů umělé inteligence je nezbytné dbát na ochranu osobních a citlivých údajů.

Citování

- Platná norma ČSN ISO 690:2022 Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů nezahrnuje pravidla pro citování nástrojů umělé inteligence.
- Příručka vytvořená Asociací moderních jazyků obsahující detailní manuál, kdy a jak nástroje umělé inteligence citovat.
- Pro citování nástrojů umělé inteligence platí stejná pravidla jako pro citování jiných zdrojů, tedy při parafrázování, citování nebo při zahrnutí jakéhokoli obsahu (text, obraz, data nebo jiný) tímto nástrojem vytvořeným do vlastní práce.

Základní prvky citace:

- název zdroje (popis promptu),
- název nástroje umělé inteligence (např. ChatGPT, DALL-E, apod.),
- verze nástroje umělé inteligence (datum dané verze),
- název společnosti, která umělou inteligenci vytvořila,
- datum vytvoření obsahu,
- URL adresa nástroje umělé inteligence (případně unikátní URL konverzace, je-li k dispozici).

Příklady citování nástrojů umělé inteligence:

- **Parafrázování generovaného textu**
- Zadání pro ChatGPT: Popiš symboliku zeleného světla z románu Velký Gatsby od F. S. Fitzgeralda.
- Parafrázování generovaného textu: Zelené světlo především symbolizuje čtyři hlavní věci: optimismus, nedosažitelnost amerického snu, chamtivost a závist („Popište symboliku“), a pravděpodobně ta nejdůležitější, která spojuje všechna čtyři témata, je chamtivost.
- Uvedení zdroje: „Popiš symboliku zeleného světla z románu Velký Gatsby od F. S. Fitzgeralda“ prompt. ChatGPT, verze z 13. 2., OpenAI, 8. 3. 2023, chat.openai.com/chat.

- **Citování generovaného textu**
- Zadání pro ChatGPT: Ve 200 slovech popiš symboliku zeleného světla z románu Velký Gatsby.
- Citování generovaného textu: Když byl ChatGPT požádán o popis symboliky zeleného světla v románu Velký Gatsby, poskytl shrnutí o optimismu, nedosažitelnosti amerického snu, chamtivosti a závisti. Nicméně, když byl dále vyzván k uvedení zdroje, ze kterého toto shrnutí vychází, uvedl, že mu chybí „schopnost provádět výzkum nebo citovat zdroje nezávisle“, ale že může „poskytnout seznam vědeckých zdrojů souvisejících se symbolikou zeleného světla v knize Velký Gatsby“ („V 200 slovech“).
- Uvedení zdroje: „Ve 200 slovech popiš symboliku zeleného světla z románu Velký Gatsby.“ navazující prompt k uvedení zdrojů. ChatGPT, verze z 13. 2., OpenAI, 9. 3. 2023, chat.openai.com/chat.

- **Citování kreativních textových prací (např. vytvoření díla)**
- Citace vytvořené básně o Sedmikrásce: „Sedmikráska“ báseň o sedmikrásce. ChatGPT, verze z 13. 2., OpenAI, 8. 3. 2023, chat.openai.com/chat.
- Pokud práce název nemá, lze začlenit část nebo celý první řádek textu do popisu práce. Citace bude vypadat následovně:
- „Na pobřeží...” Shakespearovský sonet o pohledu na oceán. ChatGPT, verze z 13. 2., OpenAI, 8. 3. 2023, chat.openai.com/chat.
- Pokud lze vygenerovat unikátní veřejnou URL adresu konverzace s chatbotem (např. pomocí rozšíření ShareGPT v prohlížeči Chrome nebo jiným způsobem), je třeba ji v citacích použít místo adresy obecné.

Nejčastější nedostatky práce

- v práci jsou gramatické chyby (interpunkce, skloňování, časování aj.);
- v práci jsou neopravené chyby (např. překlipy, dělení slov aj.);
- nevhodná úprava textů, obrázků a tabulek (např. nezarovnaný text, typ písma, nejednotné okraje, nevhodné zvýrazňování aj.);
- stránky nejsou číslovány nebo špatně číslovány;
- nevhodné číslování kapitol, oddílů, obrázků aj.;
- obrázky, tabulky, vzorce aj. nejsou očíslovány a označeny názvem;
- vazba a označení práce neodpovídá předepsaným požadavkům;
- je použita nevhodná, nesrozumitelná formulace textu;
- věty jsou buď příliš rozsáhlé nebo se naopak používají jen holé věty;
- **používají se hovorové výrazy, místní (podnikové, krajové) slangové výrazy;**
- nesprávné používání zkratk, značek, jednotek, symbolů;
- práce obsahuje nevysvětlené zkratky;
- **nejsou jasné způsoby výpočtu výsledků a údajů.**

Příklady chyb

- Nedodržení stylu popisku

Tabulka 3 - Úrovně dopadů na životy a zdraví žáků a zaměstnanců vybrané školy v souvislosti s detekcí pronášené zbraně při vstupu do budov vybrané školy

Detekce pronášené zbraně při vstupu do budov vybrané školy	Úrovně dopadů s důrazem na počet obětí, popřípadě zraněných ve vybrané škole	Průměrná úroveň dopadů s důrazem na počet obětí, popřípadě zraněných ve vybrané školy
zbraň byla detekována	žádná nebo zanedbatelná	zanedbatelná
zbraň nebyla detekována	středně vysoká, vysoká, žádná nebo zanedbatelná	střední

Zdroj: vlastní zpracování

- Čerpání textu z opakujícího se zdroje

Podle autora Tomáše Apeltauera spol. [10] je nezbytným krokem při zajišťování ochrany a připravenosti měkkého cíle předcházení neboli prevence. Hlavními aspekty jsou odstrašení a detekce případného útočníka. Metodika – Základy ochrany měkkých [13] cílů tvrdí, že s každým možným ohrožením je nutno pracovat ve třech fázích. Co dělat před ohrožením, aby se pravděpodobnost jeho výskytu snížila nebo úplně eliminovala. Jak postupovat během probíhajícího ohrožení. A poslední fáze je, co dělat po skončení samotného ohrožení. Výše zmíněné fáze blíže popisuje, jak Metodika, tak autor Tomáš Apeltauer [10] [13]. Prvotní snahou je odstrašení, aby si případný útočník svůj čin rozmyslel a od svého záměru upustil, protože samotný útok by byl moc náročný a komplikovaný. Odstrašujícími prvky v oblasti bezpečnosti jsou: fyzická ostraha, mechanické zábranné systémy, elektronické systémy, které jsou více popsány níže. Když odstrašení selže je nutné případného útočníka, co nejrychleji detekovat a popřípadě ho ihned zastavit. Protože například útok aktivního střelce bývá velice rychlý, trvá ve většině případů pouze několik minut. A Policie ČR (dále jen „PČR“) se často na místo útoku dostává, až po samotném ukončení násilného činu [10]. Poslední fáze zahrnuje zmírnění dopadů vzniklých útokem například poskytnutí neodkladné zdravotnické péče zraněným osobám. A konečným úkolem je, co nejrychleji obnovit činnost měkkého cíle [13].

- Špatný popis metody

Součástí praktické části jsou i tři analýzy stromem událostí (ETA). Kdy byly v prvním logickém grafu popsány možné vývoje útoku aktivního střelce zvenku, takzvané cizí osobou nebo rozrušeným rodičem, s důrazem na výsledný počet obětí nebo zraněných žáků a zaměstnanců vybrané školy. Druhým logickým grafem byly popsány možné vývoje útoku aktivního střelce zevnitř, takzvané žákem nebo zaměstnancem školy, opět s důrazem na výsledný počet obětí nebo zraněných. A třetí logický graf zobrazuje vývoj záměru útoku žákem vybrané školy a možné typy jeho zabránění. Všechny logické grafy se týkaly včasné detekce, ať už včasné detekce aktivního střelce zvenku, nebo detekce pronášené zbraně do budov někým z žáků nebo zaměstnanců vybrané školy, nebo detekce rizikového chování žáků vybrané školy. U logických grafů bylo provedeno slovní hodnocení dopadů na životy a zdraví žáků a zaměstnanců vybrané školy.

● Dělení zdrojů!

Knihy:

ŠETEK, J. Etické aspekty pro přiznání výluhových náležitostí, *Práce & sociální politika*, 2011, roč.8, č. 3. ISSN 0049-0962.

TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou*. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2.

WILDEMUTH, Barbara M. a Yan ZHANG. Unstructured Interviews. WILDEMUTH, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, CT: Libraries Unlimited, 2009, 222 - 231. ISBN 978-15-9158-503-9.

ZEMAN, Tomáš, František PAULUS a Kamil BEDNÁŘ. *Ochrana obyvatelstva a integrovaný záchranný systém I*. Brno: Univerzita obrany, 2021. ISBN 978-80-7582-384-7.

Články:

CHLÁDKOVÁ, Alena, 2011. Jak rozvázat pracovní poměr se starobním důchodcem. *Práce a mzda*. **2011**(-), str. 25.

VODÁKOVÁ, Alena, 2017. Komparace. *Sociologická encyklopedie*. **2017**(-), str.1.

Zákony:

ČESKÁ REPUBLIKA, 1959. Zákon o některých služebních poměrech vojáků. In: *Sbírka zákonů*. Praha: Tiskárna ministerstva vnitra, ročník 1959, částka 36, číslo 76. Dostupné také z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/29485/1/2>

ČESKÁ REPUBLIKA, 1970. Zákon o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti. In: *Sbírka zákonů*. Praha: Tiskárna ministerstva vnitra, ročník 1970, částka 32, číslo 100. Dostupné také z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/31731/1/2>

- Zdroj tabulky – i převzaté informace máte uvést

Tabuľka 2 – Výsluhový príspevok v období od 1. 1. 2007

VÝSLUHOVÝ PRÍSPEVOK – PREHĽAD		
Výška výsluhového príspevku	za 15 rokov služby	základná výška príspevku 20 % MSP
	za 16. a každý ďalší ukončený rok služobného pomeru	zvýšenie o 3 % MSP
	za 21. a každý ďalší ukončený rok služobného pomeru	zvýšenie o 2 % MSP
	za 26. a každý ďalší ukončený rok služobného pomeru	zvýšenie o 1 % MSP
Maximálna výška výsluhového príspevku	najvyšší výmera príspevku je 50 % MSP	

Zdroj: vlastný

- Chybějící citace, nejasné odkazování
- Ztučňování textu v práci
- Gramatická chyba

Ukrytí může při vzniku mimořádné události zmírnit nepříznivé dopady na chráněná aktiva a zároveň zjednodušit průběh záchranných prací, proto ho lze chápat jako vhodné protipatření managementu rizik aplikovatelné ve fázi zvládání rizik. Metodiky MV ČR, ale i další strategie počítají s tím, že **není v silách civilních subjektů samostatně čelit závažným mimořádným situacím**, proto je nutné překlenout s co nejmenšími ztrátami dobu do příjezdu jednotek IZS, které mají kompetence k jejich zvládání (viz. příloha A).

Formální úprava bakalářské práce

Je stejně podstatná jako obsah práce!

- rozsah bakalářské práce min. 30 normostran formátu A4;
- normostrana A4 obsahuje 1 800 znaků včetně mezer a má 30 řádků; jeden řádek obsahuje 60 znaků včetně mezer;
- používejte přednastavení písma/stylů atd. šablony závěrečné práce;
- názvy kapitol – výstižné, nová kapitola na nové straně;
- číslování tabulek a grafů průběžné;
- přílohy nemají čísla stránek;
- na konci stránky nesmí zůstat – nadpis kapitoly, oddíly, slovo ukončené rozdělovacím znaménkem;
- nepoužívat dělení slov;
- na konci řádku nenechávat spojku a a jednoslabičné předložky.

Náležitosti tabulky

- tabulku tvoří název, popř. číslo tabulky, hlavička, legenda, sloupce a řádky;
- každá tabulka musí mít popis (např. název, číslo, pomlčku, legendu);
- popisný text tabulky musí být otištěn nad tabulkou za arabskou číslicí tabulky;
- seznam tabulek může být uveden v obsahu;
- tabulky se číslují a popisují průběžně;
- číslo tabulky se píše arabskými číslicemi;
- šířka všech sloupců by měla být stejná;
- pokud je z tabulky vytvořen graf, umístěte jej na stejné stránce jako tabulku;
- **na tabulku musí být odkaz v textu.**

- Ukázka formátování tabulky

Tabulka 1 – Náklady na provoz vojenské techniky

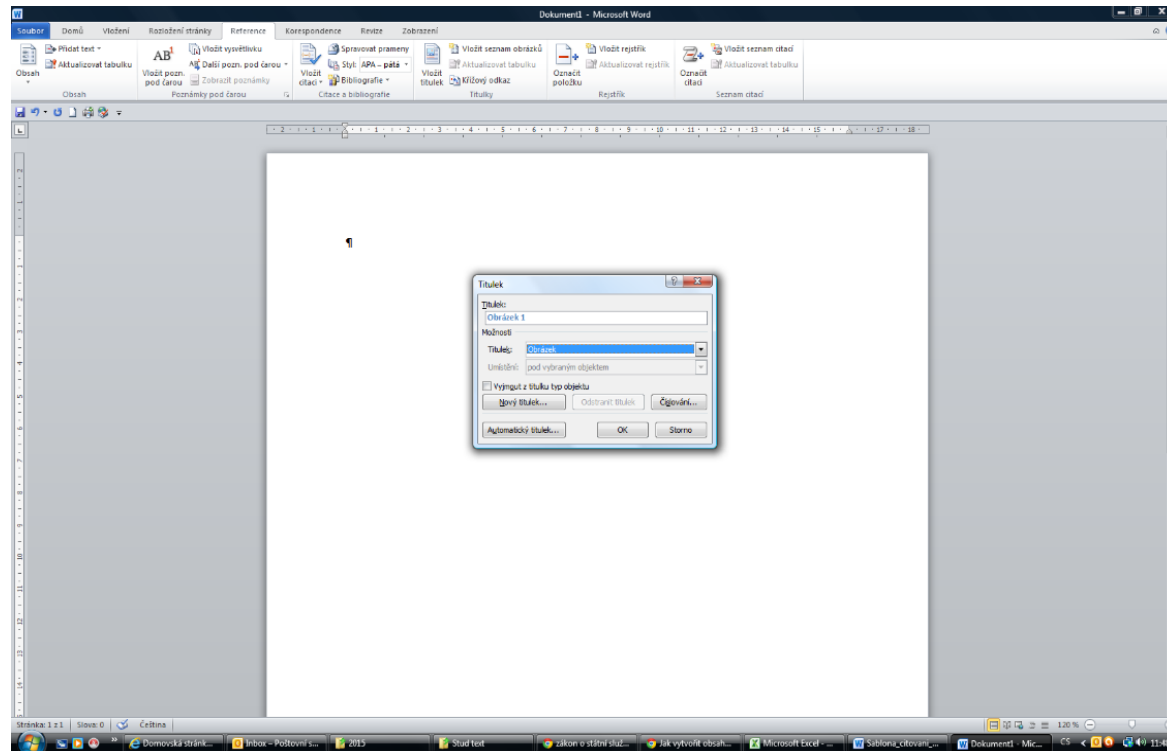
Zdroj: uvedete v souladu s Vámi používaným citačním stylem

Pro tvorbu Seznamu tabulek shodně jako u generování obsahu a seznamu obrázků využijte funkci Reference – vložit seznam obrázků – Popisek titulku – Tabulka. Tabulky uváděné v přílohách závěrečné práce nejsou součástí seznamu tabulek.

Náležitosti obrázků

- patří sem všechny grafy, schémata, kresby, fotografie apod., které označujeme souhrnně jako obrázek;
- číslujeme je a označujeme názvem;
- popis obrázku je pod obrázkem;
- název začíná velkým písmenem a nepíše se za ním tečka;
- je-li obrázek širší než stránky, umístíme ho naležato hlavou doleva a popisek je na pravé straně;
- používané symboly a zkratky musí být stejné jako v textu;
- na obrázky musí být odkaz v textu.

- Ukázka formátování obrázku

Obrázek 1 – Vložení popisu obrázku

Zdroj: uvedete v souladu s Vámi používaným citačním stylem

Matematické, fyzikální a chemické vzorce

- při psaní matematické proměnné se používá kurzíva;
- čárky a tečky se používají pouze pro desetinnou čárku;
- číslice větší než 999 se rozdělují malou mezerou po každých třech číslicích;
- desetinná čísla s více než 3 číslicemi po desetinné čárce se rozdělují malou mezerou po každých třech číslicích;
- je-li číslo menší než 1, před desetinou čárku dáme 0;
- závorky okrouhlé(), lomené [] a složené{} by měly respektovat toto dohodnuté pořadí v matematice;
- matematické a fyzikální rovnice začínají u kraje řádky a od okolního textu je oddělíme zvláštní mezerou;
- nevejde-li se rovnice na jeden řádek, měla by se zalomit před rovnítkem (=) nebo před znaménky sčítání, odčítání, násobení a dělení, aby se zdůraznila souvislost dvou řádek;
- rovnice nedělíme tam, kde jsou zlomky a výrazy v závorkách nebo výrazy s odmocninou;
- je-li více rovnic, označíme je číslem v okrouhlých závorkách na pravém konci řádku odlišným typem písma.

- Ukázka formátování rovnice a vzorce

$$v_{dz} = \frac{L}{T} = \frac{L}{t_j + \sum_1^n \tau_n + \sum_1^n t_m} \quad (8)$$

Legenda:

L (s) přepravní vzdálenost v kilometrech

T doba dodání zásob v hodinách

Forma psaní bakalářské práce může mít podobu:

- v neurčité formě (bylo zjištěno, navrhuje se...);
- v 1. osobě jednotného čísla (zjistil jsem, navrhuji ...) - zvláště vhodné v kapitolách, které jsou vlastní prací autora.
- není vhodné v průběhu práce formu psaní střídat.

Interpunkční znaménka

- Tečka, čárka, dvojtečka, středník, vykřičník, otazník se připojují k předchozímu slovu, zkratce, značce, znaku nebo číslu bez mezer. Výjimkou jsou případy, v nichž se tato znaménka považují za součást uceleného nebo zvláštního zápisu (např. email, webové stránky).
- Následuje-li více interpunkčních znamének za sebou, píše se mezera pouze za posledním z nich.
- Příklad:

zákon č. 109/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 109/2011 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů

Spojovník a pomlčka

- Spojovník (-) a pomlčka (—) se liší svým používáním i podobou. Pomlčka je delší než spojovník.
- Spojovník (-) se používá k naznačení těsného spojení; často se používá i jako oddělovač při psaní různých kódů. Části složeného slova nebo výrazy spojuje bez mezer.
- Příklad

česko-italský slovník, Frýdek-Místek, Plzeň-jih, Jean-Paul

- Je-li alespoň jeden z výrazů v místním jménu víceslovný, je dovoleno nahradit spojovník pomlčkou s mezerami. Za samotné slovo se považuje i číselné označení části. Jestliže je důležitý soulad textu s podobou uvedenou v registru územní identifikace, adres a nemovitostí nebo jiným stanoveným způsobem zápisu, náhrada spojovníku pomlčkou s mezerami se nepoužije.

- Příklad

Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Český Těšín 5-Chotěbuz

Praha 1-Malá Strana

Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Český Těšín 5 – Chotěbuz

Praha 1 – Malá Strana

- Pozor!!!

traťový úsek Praha-Velká Chuchle – Praha-Radotín – Černošice
– Černošice-Mokroplasy

- Jestliže se části textu oddělují pomlčkou (–), před pomlčkou a za ní se píše mezery.
- Řádek nemá začínat pomlčkou, nejde-li o pomlčku použitou jako znak odrážky ve výčtech, pomlčkou použitou pro opakování hesla v rejstříku nebo pro naznačení počátku přímé řeči na novém řádku.
- Pomlčka označující rozsah („až“, „od do“) nebo nahrazující výrazy „a“ či „versus“ se píše bez mezer a nesmí stát na začátku ani konci řádku; jestliže se pomlčka na začátku nebo konci řádku při zpracování textu vyskytne, nahradí se slovní spojením.

- Příklad

60–80 km, strana 125–142, v letech 1914–1918, 11.–18. září, 1.–3. 6. 2016, pondělí–pátek, dvojice Suchý–Šlitr

- Použije-li se pomlčka při zápisu dopravních spojení a tras, odděluje se z obou stran mezerami

- Příklad

trasa Břeclav – Přerov

Závorky

- Rozlišují se závorky kulaté (), hranaté [], složené { } a lomené < >, v textu se používají přednostně závorky kulaté.
- Jestliže se v závorkách uvádí pouze část věty, klade se koncová závorka před tečku, čárku, středník, otazník nebo vykřičník.
- Jestliže je v závorce uvedena celá věta, koncová závorka se umísťuje za interpunkční znaménko, které tuto větu ukončuje.
- Příklad

Vnímavost dítěte rozvíjejí interaktivní a didaktické hračky (např. kapesní mikroskopy).

Výběru dětských hraček rodiče často věnují velkou pozornost. (Zvlášť pokud si s nimi chtějí hrát sami.)

Uvozovky

- Počáteční a koncová uvozovací znaménka se od sebe liší svým umístěním a tvarem. Jako základní uvozovky se v českém jazyce používají uvozovky dvojité („text“).
- Jestliže se do textu začleňuje bez uvozovací věty část jiného textu v uvozovkách, klade se druhé uvozovací znaménko před tečku, čárku, středník, otazník nebo vykřičník za tímto úsekem.

- Příklad

Dobrá hračka podporuje přirozenou touhu dětí „přicházet věcem na kloub“.

- Jestliže jsou přímá řeč nebo citát přerušeny uvozovací větou, označuje se uvozovkami dole a nahoře každý úsek přímé řeči nebo citátu a koncové uvozovací znaménko se píše až za tečku, čárku, otazník nebo vykřičník.
- Příklad

„Současnou prioritou,“ prohlásila starostka, „je vybudování kanalizace v celé obci.“

Lomítko

- Lomítko (/) se používá pro zápis jednotek a zlomků, naznačení alternativ, při zápisu různých označení apod.

- Příklad

60 km/h, 385 Kč/ks, dostupnost služby 24/7

- Jsou-li výrazy po obou stranách lomítka jednoslovné, před a za ním se nepíše mezera.

- Příklad

zapnuto/vypnuto

- Je-li alespoň jeden z výrazů složen z více slov, doporučuje se před lomítkem a za ním psát mezeru.

- Příklad

sanace / dekontaminace / chemické čištění potrubí

ve městě / o městu

Zkratky

- Způsob zkracování slov a psaní zkratk stanovují Pravidla českého pravopisu, psaní některých zkratk může být stanoveno zákonem nebo jiným předpisem. Zkratka má být v dokumentu psaná jednotným způsobem a její význam má být v dokumentu jednoznačný
- **Zkratky se nepíší v názvech kapitol, oddílů a pododdílů.**
- Jestliže za zkratkou uváděnou za jménem věta pokračuje, oddělí se zkratka titulu čárkou z obou stran.
- Příklad

Ředitelka úřadu Ing. Martina Suchá, Ph.D., MPA, vyhlašuje stážistou měsíce pana Jana Koláře, DiS., z oddělení interního auditu.

Značky a znaky

- Značky jednotek se uvádějí za číselný údaj a oddělují se od něho mezerou. Číslo a značka jednotky musí stát na stejném řádku.

- Příklad

13 km; 60 km²; 30 mm³; 6 V; 8,78 kg; 30 s

- Výjimkou z tohoto pravidla jsou značky jednotek pro stupeň, minutu a vteřinu rovinného úhlu, kde se v textovém procesoru ve spojení čísla a značky jednotky mezislovní mezera nepíše. Dále tvoří-li značku dva nebo více znaků, následují za sebou bez mezery.

- Příklad

úhel 30°, 3 °C, spád 7 ° 13', kPa, mA, °F

- Jestliže se číslicí nebo číslicemi a značkou zapisuje přídavné jméno, píše se takový výraz bez mezery a číslice se nečlení.
- Příklad

6V baterie = šestivoltová baterie

- V sestavách se značky měn píší za peněžní částkou a oddělují se od ní mezerou, v textech se značky měn v některých případech uvádějí za částkami, v některých příkladech před částkami.
- Příklad

400 Kč, 250 €

Matematické znaky

- Matematickým znakem je např. plus (+), minus (-).
- Při zápisu se dělají mezery.
- Využijte editor rovnic.
- Příklad

25 m²

230 V s relativní tolerancí $\pm 5 \%$

- POZOR – mezera se se nepíše po znacích plus a minus, vyjadřují-li kladnou a zápornou hodnotu čísla.
- Příklad

-3 °C

Procento a promile

- Při psaní procent (%) a promile (‰) se mezi číslem a znakem pro procenta nebo promile píše mezera, nejde-li o složené přídavné jméno. Číslo a znak pro procenta nebo promile musí stát na stejném řádku.
- Příklad

sleva 50 % = sleva padesát procent

sleva 50% = padesátiprocentní sleva

Další bližší informace naleznete
v ČSN 01 6910 Úprava dokumentů
zpracovávaných textovými editory.

Organizační požadavky na odevzdání bakalářské práce;

- Metoda zpětného plánování
- Bakalářská práce se odevzdává do **30. 4. 2024**
 - **elektronická podoba** – intranet.unob.cz; nahrání pdf souboru (maximální velikost 10 MB);
 - **listinná podoba** – knižně svázána v pevných deskách, dva výtisky. Termín pro odevzdání tištěné podoby Vám sdělí tajemník komise pro vykonání SZZ (Ing. Kalenda).

Listinná podoba bakalářské práce:

- Opatření rektora – tlumené barvy;
- není předepsána barva desek ani písma;
- nejčastější barva desek – černá a modrá;
- nejčastější barva písma – zlatá a stříbrná.

Náplň výuky v letním semestru

- Obsah a forma obhajoby bakalářské práce

Děkuji za pozornost

Dotazy?